

PSIHOLOGIJA POLITIČKOG VOĐE I VOĐSTVA

Peti termin vežbi – 11. tematska oblast
29.04.2020.

Pojam vodstva i odrednice ponašanja vođe

Uloga vođe u politici VS uloga vođe u birokratijama, proizvodnim grupama, vojsci...

Vođstvo u politici	Vođstvo u organizacijama (vojnim, birokratskim, proizvodnim...)
Članstvo u grupi: nezavisno, na temelju vrednosti i želje da se nešto postigne, entuzijazma...	Članstvo u grupi: potreba da se bude deo određene grupe zbog zadovoljenja različitih „htenja”
Uloga vođe: manje formalna, više emocionalno zasićena	Uloga vođe: više formalna, manje emocionalno zasićena
Postoji snažno vrednosno-emocionalno uključenje (politički <i>eros</i> suština)	Vođstvo puko obavljanje posla
Vođa mora imati viziju; snažno pristustvo motivacije postignuća i intristična motivacija	Rukovoditelj obavlja određeni, organizacijskim ciljevima usmereni posao
„Najgore što se potencijalnom vođi može desiti jest da je neprepoznatljiv, anonimn, jedan od mnogih”	Rukovoditelj može biti anonimn i u javnosti i u svojoj organizaciji.

Pet osobina koje utiču na ponašanje vođa – M. Hermann (1986)

1. **Politička uverenja**
2. **Politički stil**
3. **Reakcija na stres**
4. **Ulazak u politiku**
5. **Motivacija:**
 - *primitivna dominacija*
 - *moć nad drugima*
 - *potreba za statusom*
 - *potreba da se reši problem*
 - *potreba kompenzacije*
 - *nevoljno vođstvo*

Empirijske odrednice ponašanja analize

4 grupe osobina kreirane **FAKTORSKOM ANALIZOM** na osnovu osobina koje **prema Gibb-u (1965)** vođe moraju prikazivati:

- Uvažavanje*
- Iniciranje strukture*
- Podsticanje izvršenja posla i postizanje ciljeva*
- Osetljivost za lični rad, uspehe i neuspehe*

Psihodinamika odnosa vođa- sledbenici

Motivi pojedinaca da slede vođu

☐ POMOĆ U REŠAVANJU PROBLEMA

☐ POTREBA PRIPADANJA

Tipologija sledbenika (Zvonarević 1976.)

	RACIONALAN	IRACIONALAN
HOMOCENTRIČAN	Racionalni homocentrik	Iracionalni homocentrik
IDEOCENTRIČAN	Racionalni ideocentrik	Iracionalni ideocentrik

Tipologija vodstva (Gibb 1966.)

		STRAH	
		Veliki	Mali
OBOŽAVANJE	Veliko	Patrijarh	Karizmatički vođa
	Malo	Tiranin	Organizator

Tabela 4.3 Tipologija vodstva

Stilovi vodstva

Psihološka viđenja oblika vođstva

Tri najvažnija oblika vođstva

Autokratski stil

VS

Demokratski stil

❖ *Stil „slobodne volje” (čest u nauci)*

CEZARIZAM – svojevrsna patologija

Ogleda se u sledećim osobinama:

- ❑ OSEĆAJ MESIJANSTVA
- ❑ OSEĆAJ SVEZNALAŠTVA
- ❑ OSEĆAJ NEPOGREŠIVOSTI
- ❑ OSEĆAJ NEZAMENLJIVOSTI